

Prinsjesdag 2023

Beste collega,

Ondanks de huidige demissionaire status van het kabinet, was het op dinsdag 19 september 2023 weer Prinsjesdag. Een in vele opzichten bijzondere Prinsjesdag, kunnen we wel stellen. Zo wordt het de dertiende en naar alle waarschijnlijkheid ook laatste Prinsjesdag met Mark Rutte in het torentje. Het kabinet kan vanwege haar aftreden op 7 juli jl. geen ingrijpende besluiten meer nemen. Desondanks zijn er wel nog voldoende crises en uitdagingen die het hoofd moeten worden geboden.

In dit Prinsjesdagoverzicht van Impact Opleiding & Training vind je alle maatregelen die voor jou als financieel adviseur belangrijk zijn. We behandelen niet alleen de Prinsjesdagmaatregelen, maar nemen ook maatregelen mee die al eerder zijn aangekondigd, maar per 1 januari 2024 ingaan. Op die manier ben jij volledig op de hoogte van de laatste ontwikkelingen!

We hebben de maatregelen onderverdeeld in de volgende thema's:

- Algemeen
- Wonen en hypotheek
- Fiscaliteit
- Ondernemers
- Overig

De komende maanden worden de met Prinsjesdag aangekondigde plannen verder uitgewerkt en in zowel de Tweede als de Eerste Kamer behandeld. Met een PA-abonnement van Impact blijf je ook gedurende het jaar volledig op de hoogte van alle ontwikkelingen die voor jou van belang zijn.

Wil jij dus altijd en overal up-to-date zijn, zonder te worden opgezadeld met langdradige artikelen en overbodige informatie? Kijk dan eens op www.impact.nu/pa en sluit voor slechts € 5,25 per maand een abonnement af!

En heb je vragen over overzicht? Neem dan gerust contact met ons op via kennis@impact.nu of bel ons op 024 – 324 3113.

Wij wensen je heel veel plezier met dit Prinsjesdagoverzicht!

Met vriendelijke groet,

Impact Kenniscentrum

Algemeen

Verwachte koopkrachtcijfers in 2024

Op basis van inkomensbron

	2023	2024
Werkenden	-1,4%	2,1%
Uitkeringsgerechtigden	-0,4%	0,7%
Gepensioneerden	-0,6%	1,0%

Op basis van inkomensgroep

	2023	2024
< 116% wml	-0,2%	1,1%
116% - 186% wml	0,2%	1,7%
186% - 285% wml	-1,1%	2,1%
285% - 422% wml	-1,4%	2,1%
> 422% wml	-2,2%	1,5%

Op basis van huishoudtype

	2023	2024
Tweeverdieners	-1,2%	1,9%
Alleenverdieners	-1,3%	1,4%
Alleenstaanden	-0,8%	1,7%

Op basis van gezinssamenstelling

	2023	2024
Met kinderen	-0,9%	2,4%
Zonder kinderen	-1,5%	1,9%

In de Troonrede benadrukt koning Willem-Alexander de noodzaak om te blijven werken aan kansengelijkheid, bestaanszekerheid en perspectief. Er worden dan ook verschillende maatregelen getroffen om urgente zaken in de samenleving aan te pakken.

Ondanks de huidige status van het kabinet (een demissionair kabinet neemt geen ingrijpende beslissingen meer) laat minister Kaag van Financiën weten dat “de toekomst niet wacht”. In de inleiding van de Miljoenennota 2024 schrijft ze dat te veel volwassenen en kinderen in armoede leven. Zonder overheidsingrijpen zou het aantal mensen dat in armoede leeft in 2024 stijgen tot bijna één miljoen. Daarom wordt jaarlijks een bedrag van € 2 miljard extra uitgetrokken voor de bestrijding van armoede. Met dit geld worden koopkrachtmaatregelen gefinancierd voor de lage- en middeninkomens.

Volgens voorspellingen van het Centraal Planbureau (CPB) groeit de economie in 2023 met 0,7% en in 2024 met 1,5%. Wel wijst ook het CPB op het belang van armoedebestrijding: door het aflopen van een aantal tijdelijke regelingen stijgt het aandeel mensen dat in armoede leeft volgend jaar naar 5,7% als geen overheidsmaatregelen zouden worden getroffen. Met maatregelen wordt dit percentage beperkt tot 4,8%.

Alle inkomensgroepen moeten er volgend jaar in koopkracht op vooruitgaan. Gemiddeld stijgt de koopkracht naar verwachting met 1,8% in 2024 (tegenover een gemiddelde daling van 1,1% in 2023). Uiteraard blijft de werkelijke ontwikkeling in koopkracht afhankelijk van individuele omstandigheden.

De werkloosheid blijft schommelen rond de 3,6%. In historisch perspectief is dit laag, aangezien de werkloosheid de afgelopen 20 jaar gemiddeld 6% bedroeg.

In 2024 komt het overheidssaldo (de inkomsten verminderd met de uitgaven van de overheid) naar verwachting uit op – 2,9% van het bruto binnenlands product (– 1,6% in 2023).

Wonen en hypotheek

Aanpassing eigenwoningregeling bij gezamenlijke aankoop eigen woning

Op 1 januari 2022 is een aantal bepalingen binnen de eigenwoningregeling herzien. Eén van de doelen van deze wijzigingen was om onbedoelde renteaftrekbeperking te voorkomen.

Een belangrijke wijziging was dat bij een gezamenlijke aankoop de aflossingsstand van één van de partners moest worden toegepast tot ten hoogste het schuldaandeel van die partner in de gezamenlijke schuld. Deze wijziging zag alleen toe op de situatie dat de partners eerst hun eigen woning verkochten en pas daarna een nieuwe woning kochten.

In veel gevallen komt echter ook het omgekeerde voor: eerst wordt de gezamenlijke woning aangekocht en vervolgens wordt pas de woning van één van de partners verkocht. Om ook in dit geval een renteaftrekbeperking te voorkomen, wordt een nieuw lid toegevoegd aan artikel 3.119f Wet IB 2001. Deze wijziging wordt ingevoerd met terugwerkende kracht tot 1 januari 2022.

Grensbedrag vrijstelling overdrachtsbelasting

Vanaf 1 januari 2021 geldt een eenmalige vrijstelling in de overdrachtsbelasting voor verkrijgers van een eigen woning die tussen de 18 en 35 jaar oud zijn. Deze eenmalige vrijstelling geldt alleen als de marktwaarde en de koopsom van de woning een bepaalde grens niet overstijgen.

In 2023 bedraagt het grensbedrag voor de vrijstelling € 440.000. Dit bedrag wordt met ingang van 2024 verhoogd naar € 510.000.

Verhoging van de huurtoeslag

Het kabinet treft verschillende maatregelen om armoede te bestrijden. Eén van deze maatregelen is het verhogen van de huurtoeslag met een bedrag van € 416. Hierdoor worden huurders deels gecompenseerd voor de sterk gestegen huurprijzen in de afgelopen jaren.

© Martijn Beekman

Tip:

Op de website van de Belastingdienst kan een proefberekening worden gemaakt voor de huurtoeslag. In deze proefberekening wordt aan de hand van een aantal gegevens (onder andere over de gezinssituatie, het inkomen, het vermogen en de woonsituatie) berekend op welke toeslagen iemand recht heeft. Als uit de proefberekening blijkt dat er recht bestaat op een toeslag, dan kan die via dezelfde website meteen worden aangevraagd.

Vervallen schenkingsvrijstelling eigen woning

In 2024 vervalt de verhoogde vrijstelling voor schenkingen in verband met de eigen woning. Deze vrijstelling bedraagt in 2023 nog € 28.947.

De schenkingsvrijstelling eigen woning kan worden gebruikt door iedereen van 18 tot 40 jaar. De vrijstelling is alleen van toepassing als de schenking wordt besteed aan de eigen woning. Dit kan een verwerving zijn, maar ook bijvoorbeeld de aflossing van een eigenwoningschuld of een restschuld van een verkochte eigen woning.

Voor schenkingen in verband met de eigen woning die in 2024 worden gedaan, geldt een maximale vrijstelling van ruim € 6.000 (in een ouder-kindrelatie) of van circa € 2.500 (in overige gevallen). Ouders van kinderen tussen de 18 en 40 jaar houden wel de mogelijkheid om bij een schenking aan hun kind de vrijstelling eenmalig te verhogen tot zo'n € 30.000 (of ruim € 60.000 als de schenking wordt besteed aan een dure studie).

Energiemaatregelen

Om de energierekening voor iedereen betaalbaar te houden, worden verschillende maatregelen getroffen. Zo wordt in de energiebelasting vanaf 2024 de eerste schijf opgeknipt in twee schijven (het totaal aantal schijven gaat hiermee van vier naar vijf). Door deze wijziging wordt het makkelijker om in de toekomst het tarief van de energiebelasting voor huishoudens met een beperkt verbruik te verlagen.

Een andere maatregel om problemen bij huishoudens met lage inkomens te voorkomen, is het verlengen van het Tijdelijk Noodfonds Energie tot en met maart 2024.

Vanuit het noodfonds kunnen personen met een hoge energierekening en een laag inkomen of een laag middeninkomen een tegemoetkoming krijgen, waarmee kan worden voorkomen dat energieschulden ontstonden. Het noodfonds is in 2023 op 5 mei gesloten. Op dat moment waren er al meer dan 165.000 aanvragen gedaan.

Tip:

In tegenstelling tot vorig jaar, bestaat er dit jaar geen overgangsregeling voor de schenkingsvrijstelling eigen woning. Als er dit jaar dus een bedrag wordt geschonken met toepassing van de verhoogde vrijstelling, dan kan deze schenking in 2024 niet langer belastingvrij worden aangevuld.

Wel mag de schenking op een later moment worden besteed aan de eigen woning; bij een schenking in 2023 geldt als uiterste datum 31 december 2025. Als de schenking op dat moment niet aan de eigen woning is besteed, wordt de vrijstelling teruggenomen. De verkrijger moet dit zelf aan de Belastingdienst melden.

Fiscaliteit

Belastingtarieven en heffingskortingen

Het lage tarief in box 1 van de inkomstenbelasting stijgt per 2024 licht van 36,93% naar 36,97%. De grens tussen de eerste en tweede schijf wordt verhoogd van € 73.031 naar € 75.624. Volgens eerdere plannen zou de grens zelfs stijgen naar € 80.263.

Tarieven box 1 per 1 januari 2024

Belastbaar inkomen	Tarief
€ 0 tot € 75.624	36,97%
Vanaf € 75.624	49,50%

Het heffingsvrij vermogen in box 3 blijft in 2024 net als in 2023 € 57.000 per persoon. Het box 3-tarief stijgt al in 2024 met 2 procentpunt naar 34%.

De arbeidskorting wordt verhoogd van maximaal € 5.052 in 2023 naar € 5.553 in 2024. Het afbouwpercentage blijft met 6,51% gelijk, maar het maximumbedrag wordt vanaf een iets hoger inkomen afgebouwd (€ 39.898 in 2024 ten opzichte van € 37.691 in 2023).

De maximale inkomensafhankelijke combinatiekorting (IACK) stijgt in 2024 fors naar € 2.961 (€ 2.694 in 2023). Vanaf 2025 wordt de IACK afgeschaft voor ouders van kinderen die na 31 december 2024 zijn geboren.

Afbouw Wet Hillen

Met ingang van 1 januari 2019 wordt de aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld met 3 1/3 procentpunt per jaar afgebouwd.

De aftrek bedraagt in 2024 maximaal 80% van het verschil tussen de voordelen uit eigen woning en de aftrekbare rente en kosten uit eigen woning. In 2023 is dat nog 83 1/3%.

Verfijningen box 3

In het onderdeel 'Belastingtarieven en heffingskortingen' meldden we al dat het heffingsvrij vermogen in 2024 niet wordt geïndexeerd en dat het tarief in box 3 al volgend jaar stijgt naar 34%.

Naast de bovenstaande wijzigingen, bevat het Belastingplan 2024 enkele verfijningen in de berekening van het rendement in box 3. Deze verfijningen waren al eerder aangekondigd in een Kamerbrief van 26 april 2023. Het betreft de volgende zaken:

- Lidmaatschapsrechten in een VvE en geld op derdengeldenrekeningen van een notaris of gerechtsdeurwaarder vallen voortaan onder de categorie banktegoeden.
- Onderlinge vorderingen en schulden tussen fiscale partners en ouders en minderjarige kinderen worden gedefiscaliseerd. Deze hoeven dus niet meer in box 3 te worden opgegeven.

Beide verfijningen treden in werking met terugwerkende kracht tot 1 januari 2023.

Tip:

Met het aangekondigde voornemen om vorderingen en schulden tussen ouders en minderjarige kinderen te defiscaliseren, komt nog geen oplossing voor ouders die hun (meerderjarige) kinderen geld lenen voor de aankoop van hun eigen woning.

Bij een familiebank wordt de vordering van de ouder op het kind dus behandeld als overige bezitting. Als de ouder het bedrag van de lening aanvankelijk op een spaarrekening had staan, betekent dat een forse verhoging van de belastingdruk in box 3.

Verhoging gerichte vrijstelling reiskostenvergoeding

Als werknemers reiskosten maken, dan mogen werkgevers deze reiskosten tot een bepaald bedrag per km belastingvrij vergoeden. Komt de werknemer met het openbaar vervoer naar het werk, dan mag de werkgever ook deze (hogere) reiskosten onbelast vergoeden. De vrijstelling voor het vergoeden van reiskosten is vanaf 2023 verhoogd van € 0,19 per km naar € 0,21 per km. Vanaf 2024 wordt dit bedrag verhoogd naar € 0,23. Het maakt voor de maximale kilometervergoeding niet uit welk vervoersmiddel de werknemer gebruikt.

Een andere wijziging is dat werkgevers een ruimere belastingvrijstelling krijgen voor het verstrekken van OV-abonnementen en voordeelurenkaarten.

Reparatie inkomensafhankelijke combinatiekorting (IACK) bij co-ouderschap

Bij co-ouderschap kunnen beide ouders aanspraak maken op IACK als zij de zorg voor een kind jonger dan 12 jaar gelijkelijk verdelen. Eén van de voorwaarden hiervoor is dat het kind binnen een kalenderjaar ten minste 156 dagen (3 dagen x 52 weken) in elk van beide huishoudens verblijft. Door een arrest van de Hoge Raad uit 2022 kon echter al aanspraak worden gemaakt op IACK als de co-ouder 78 dagen in een kalenderjaar voor een kind zorgt. In het Belastingplan 2024 is voorzien in een reparatie van wetgeving, waardoor een dubbel recht op IACK alleen ontstaat als beide ouders minimaal 156 dagen de zorg voor het kind dragen.

Wijzigingen autobelastingen

In de motorrijtuigenbelastingen wordt een aantal maatregelen afgeschaft en een aantal maatregelen versoerd. Het belangrijkste doel hiervan is het beperken van niet-doeltreffende en niet-doelmatige regelingen.

Eén van de maatregelen die worden versoerd, is de voordelige regeling voor kampeerauto's. Bezitters van kampeerauto's betalen momenteel nog ongeveer een kwart van de belasting die bezitters van personenauto's betalen. De belasting voor kampeerauto's wordt verhoogd naar de helft van de belasting voor personenauto's.

Een andere wijziging heeft betrekking op de oldtimersregeling (een vrijstelling van motorrijtuigenbelasting voor motorrijtuigen die 40 jaar of ouder zijn). Deze regeling is vanaf 2028 alleen nog van toepassing op motorrijtuigen die voor 1988 zijn gebouwd.

Afschaffen betalingskorting voorlopige aanslag IB

In bepaalde situaties wordt op grond van de wet een betalingskorting verleend als een belastingplichtige een voorlopige aanslag uiterlijk op de eerste vervaldag is betaald. Deze betalingskorting is in 1998 geïntroduceerd en had als doel om administratieve lasten te verminderen.

Vanwege de toegenomen digitalisering is het doel van de betalingskorting echter niet langer van toepassing. In navolging van het vervallen van de betalingskorting in de vennootschapsbelasting, vervalt daarom ook de betalingskorting voor voorlopige aanslagen voor de inkomstenbelasting.

Het bedrag van de betalingskorting is afhankelijk van de invorderingsrente. Van 1 januari 2023 tot 1 juli 2023 bedroeg de korting 2% en van 1 juli 2023 tot en met 31 december bedraagt de korting 3%.

© Ministerie van Financiën

Ondernemers

Verdere afbouw zelfstandigenaftrek en verlaging mkb-winstvrijstelling

De zelfstandigenaftrek kan worden toegepast door ondernemers die voldoen aan het urencriterium.

Vanaf 2020 wordt de zelfstandigenaftrek verlaagd. Deze afbouw is vanaf 2023 versneld. In 2023 bedraagt de zelfstandigenaftrek € 5.030 en dit bedrag wordt vanaf 2024 verlaagd naar € 3.750.

De mkb-winstvrijstelling is een aftrekpost ter grootte van een percentage van de behaalde winst uit onderneming, nadat deze winst is verminderd met de ondernemersaftrek (waaronder de zelfstandigenaftrek).

Het percentage van de mkb-winstvrijstelling bedraagt al jarenlang 14%, maar wordt met ingang van 1 januari 2024 verlaagd naar 12,7%. Hierdoor gaan IB-ondernemers meer belasting betalen.

Tarief vennootschapsbelasting blijft ongewijzigd

In tegenstelling tot de afgelopen jaren, waarin het behoorlijk onrustig was rond de tarieven en schijfgrenzen in de vennootschapsbelasting, blijven de tarieven in 2024 ongewijzigd ten opzichte van 2023. Dat betekent dat er een laag tarief geldt van 19% voor de winst tot € 200.000 en een hoog tarief van 25,8% voor de winst vanaf € 200.000.

Twee schijven in box 2

In 2023 betalen belastingplichtigen over het inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2) 26,9% belasting. Het tarief is onafhankelijk van de hoogte van de belastbare inkomsten.

Tijdens Prinsjesdag vorig jaar is voorgesteld om met ingang van 1 januari 2024 het aantal tarieven in box 2 te verdubbelen. Voor de eerste € 67.000 gaat een basistarief van 24,5% gelden, voor het meerdere een toptarief van 31%.

Tip:

Fiscaal partners kunnen het inkomen uit aanmerkelijk belang vrij aan elkaar toerekenen in de IB-aangifte (artikel 2.17 lid 5 onderdeel b Wet IB 2001). Bij een box 2-inkomen tot € 134.000 (2 keer € 67.000) kan vanaf 2024 dus volledig worden geprofiteerd van het lage tarief in box 2.

Als het totale box 2-inkomen in 2024 naar verwachting onder de grens tussen de eerste en tweede schijf blijft, kan worden overwogen om een voor 2023 geplande dividenduitkering uit te stellen tot 2024.

Overig

Ontwikkelingen zorgverzekering

Volgens voorspellingen van het ministerie van Volksgezondheid stijgt de premie voor de basiszorgverzekering volgend jaar met zo'n € 12 per maand. Hiermee komt de gemiddelde premie voor de basiszorgverzekering uit op € 149 per maand. Uiteindelijk worden de definitieve premies uiterlijk in november 2023 vastgesteld door de zorgverzekeraars.

Begin 2023 is bekendgemaakt dat het verplicht eigen risico voor de basiszorgverzekering tot en met 2026 gelijk blijft. Hierdoor bedraagt het verplicht eigen risico ook in 2024 € 385.

Verzekerden kunnen ervoor kiezen om het eigen risico in ruil voor premiekorting vrijwillig te verhogen tot maximaal € 885.

Voor werknemers en uitkeringsgerechtigden daalt de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet in 2024 van 6,68% naar 6,57% (hoge tarief). Ondernemers en gepensioneerden krijgen eveneens te maken met een lichte daling van de inkomensafhankelijke bijdrage: voor hen gaat de bijdrage omlaag van 5,43% naar 5,32% (lage tarief). Het maximumbijdrageloon stijgt in 2024 naar € 71.624 (€ 66.952 in 2023).

Huishoudens met een laag en middeninkomen worden door de zorgtoeslag gecompenseerd voor de zorgpremie. De eenmalige verhoging uit 2023 geldt in 2024 echter niet meer. Daardoor bedraagt de zorgtoeslag in 2024 nog maar maximaal € 127 per maand.

Verhoging kindgebonden budget

Van de € 2 miljard die het kabinet vrijmaakt voor armoedebestrijding, gaat maar liefst € 1,1 miljard naar een verhoging van het kindgebonden budget. Hierdoor worden ouders met lage- en middeninkomens financieel tegemoetgekomen.

Het kindgebonden budget stijgt voor het eerste kind met maximaal € 750 en met maximaal € 883 voor het tweede en volgende kind. Voor kinderen tussen 12 en 17 jaar is het kindgebonden budget hoger. Ook deze verhoging stijgt extra door de maatregelen.

Verhoging accijnzen op alcoholhoudende producten en tabak

Het kabinet wil het gebruik van bepaalde middelen afremmen. Daarom worden de accijnzen op alcoholhoudende producten en tabak verhoogd.

De verhoging van de accijns op alcoholhoudende producten bedraagt 16,2%, terwijl een pakje van 20 sigaretten € 0,60 duurder wordt als gevolg van de accijnsverhoging.

Impact Financiële Opleidingen B.V.

Bijsterhuizen 1102 G58
6546 AS
Nijmegen

024-3243113
info@impact.nu
<https://www.impact.nu>

